

**Комисија за хартије од вриједности
Републике Српске
Бања Лука**

Бука Караџића 6
Тел. 218-356, 218-362; Факс: 218-361
www.sec.rs.ba email: kontakt@sec.rs.ba

**Securities Commission
Republic of Srpska
Banja Luka**

Vuka Karadžića 6
Ph: +387 51 218 356, 218 362; F: 218-361
www.sec.rs.ba email: kontakt@sec.rs.ba

Број: 01-УП-061-384/09
Датум: 03.02.2009. године

На основу члана 257., члана 88. и члана 260. тачка в), а у вези са чланом 90. Закона о тржишту хартија од вриједности („Службени гласник Републике Српске“, број 92/06) (у даљем тексту Закон), Комисија за хартије од вриједности Републике Српске (у даљем тексту: Комисија), рјешавајући у управном поступку по ванредном надзору над берзанским посредником „Нуро Алре Адриа Банка“ а.д. Бања Лука – одјељење за пословање са хартијама од вриједности Нуро Брокер, на сједници одржаној дана 03.02.2009. године године, доноси следеће:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Берзанском посреднику „Нуро Алре Адриа Банка“ а.д. Бања Лука – одјељење за пословање са хартијама од вриједности Нуро Брокер (у даљем тексту: Берзански посредник) **одузима се дозвола за обављање послова са хартијама од вриједности**, дозвола дата рјешењима број: 01-УП-051-174/01 од 19.04.2001. године (продужена Рјешењем број: 01-УП-051-1161/06 од 06.04.2006. године.) и 01-УП-051-3679/07 од 27.08.2007. године.
2. Берзански посредник не може затражити поновно издавање дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности у року од 60 дана достављања овог рјешења берзанском посреднику.
3. Налаже се берзанском посреднику да, на дан пријема овог Рјешења, изврши следеће обавезе:
 - 3.1. престане да прима налоге клијената и уноси исте у берзански систем трговања;
 - 3.2. повуче неизвршене налоге својих клијената унесене у берзански систем трговања;
 - 3.3. врати хартије од вриједности са клијентских рачуна на власничке рачуне својих клијената;
 - 3.4. измири све новчане обавезе проистекле из послова са хартијама од вриједности;
 - 3.5. изврши поврате новчаних средстава клијената на банковне рачуне својих клијената;
 - 3.6. обавијести своје клијенте о престанку рада.
4. Налаже се берзанском посреднику да, у року од пет дана од дана пријема овог Рјешења, достави Комисији доказе о извршењу налога из тачке 3. диспозитива Рјешења.

5. Налаже се банкама код којих се воде рачуни овог берзанског посредника да изврше блокаду тих рачуна, у року од три дана од дана пријема овог Рјешења.

6. Ово Рјешење доставиће се Бањалучкој берзи а.д. (у даљем тексту: Берза), Централном регистру хартија од вриједности а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Регистар), Основном суду Бања Лука, као надлежном регистарском суду и банкама код којих се воде рачуни овог берзанског посредника.

Образложење

Рјешењем број: 06-УП-061-3918/08 од 18.09.2008. године, покренут је ванредни надзор над берзанским посредником „Нуро-Адре-Адриа-Банк“ а.д. Бања Лука – одјељење за пословање са хартијама од вриједности Нуро Брокер, који се односи на примјену закона и других прописа о промету хартија од вриједности приликом:

- трговања акцијама емитента „Планинско добро“ а.д. Невесиње на Бањалучкој берзи,
- трговања акцијама путем дилерског рачуна берзанског посредника на Бањалучкој берзи,
- достављања података овлашћеним лицима Комисије у поступку надзора над трговањем акцијама емитента „Творница аутомобила“ а.д. Пале, на Бањалучкој берзи.

Овлашћена лица за спровођење ванредног надзора су у складу са законским овлашћењима, у периоду од дана доношења горе наведеног рјешења 18.09.2008. до 18.11.2008. године, предузела низ радњи (изузимање и анализа документације која се односи на предмет ванредног надзора, узимање изјава од запослених у надзираном берзанском посреднику и то: директора Марковић Валентине, брокера Пилиповић Тадије и Божић Синише, а све у циљу утврђивања да ли је у предметима надзора, наведеним у рјешењу о спровођењу ванредног надзора над Нуро Брокер-ом, дошло до повреде закона или других прописа којима се уређује промет хартијама од вриједности.

Записник о спровођењу ванредног надзора усвојен је на редовној сједници Комисије одржаној дана 11.12.2008. године, регистрован под бројем: 01-УП-061-5229/08. На наведени Записник надзирано лице је дана 23.12.2008. године благовремено доставило приговор број: 01-05-21275/08 од 12.12.2008. године. Закључком број: 01-УП-061-155/09 од 19.01.2009. године, Комисија је приговор берзанског посредника број: 01-05-21275/08, одбила као неоснован.

Након детаљне анализе и прикупљене документације, утврђено је слиједеће:

I Трговања акцијама емитента „Планинско добро“ а.д. Невесиње

Континуираним надзором над овлашћеним учесницима на тржишту капитала, утврђено је да је у периоду од 20.02.2008. до 06.03.2008. године, приликом трговања акцијама емитента „Планинско добро“ а.д. Невесиње дошло до пада у цијени у износу од -70%. Контролом је утврђено да су преко надзираног берзанског посредника извршене трансакције наведеног емитента у периоду од 20.02.2008. године до 28.02.2008. године, и то пет трансакција укупне вриједности у износу од 499,20 КМ којим је спуштена цијена емитента са 0,80 КМ на 0,33 КМ. Имајући у виду количину и цијену акција којима је трговано као и чињеницу да је након спуштања цијене објављена понуда за преузимање емитента (поступак преузимања

акција наведеног емитента је водио Нуро Брокер), неспорно је да је наведеним трансакцијама извршена манипулација на тржишту хартија од вриједности која је прописана чланом 277. тачка б) и чланом 287. тачка б) Закона.

II Анализа трговања акцијама путем дилерског рачуна берзанског посредника

Увидом у Извод из записника са десете сједнице управе банке од 18.03.2008. године, са прилогом Протокол управе и Информација према управи; Одлуку надзорног одбора „Нуро-Алпе-Адриа-Банк“ а.д. Бања Лука од 03.04.2008. године; Извод из записника са двадесете сједнице управе од 28.05.2008. године, са прилогом Протокол управе и Информација према управи и на основу изјава директора надзираног берзанског посредника Валентине Марковић, брокера Синише Божића и брокера Тадије Пилиповића, утврђено је да је управа банке донијела одлуку да се акције из портфеља берзанског посредника продају Нуро Алпе Адриа Банк АГ Интернационал, већинском власнику берзанског посредника који је у складу са чланом 102. став 1. тачка а) повезано лице са берзанским посредником (трансакције су реализоване дана 26.05.2008. године). Начином извршења трансакција, тј. прво уношење скривених налога по вишој цијени а након тога снижавање цијене и упаривање идентичне количине акција са куповним налозима повезаног лица у изузетно кратком временском периоду, на најгрубљи начин је прекршен основни принцип функционисања тржишта хартија од вриједности. Наиме основна сврха сваког организованог тржишта јесте да обезбиједи да сви учесници у трговини могу истовремено, равноправно и под једнаким условима куповати и продавати хартије од вриједности којима се тргује на берзи као и да сви учесници у трговини на берзи у сваком тренутку имају једнак приступ информацијама које су битне за промет хартија од вриједности. Неспорно је да је надзирано лице поступајући на описани начин починило манипулацију хартијама од вриједности из члана 277. тачка б) Закона.

III Достављање података овлашћеним лицима Комисије у поступку надзора над трговањем акцијама емитента Творница аутомобила а.д. Пале

У складу са надлежностима прописаним Законом о тржишту хартија од вриједности („Службени гласник Републике Српске“, број: 92/06), континуираним праћењем понашања учесника на тржишту хартија од вриједности, проучавањем стања и кретања на тржишту хартија од вриједности, Комисија за хартије од вриједности Републике Српске (у даљем тексту: Комисија) је уочила да је дана 27.06.2007. године, дошло до знатног повећања цијене акција емитента „Творница аутомобила“ а.д. Пале (локалне ознаке: UTAS-R-A) и то повећањем цијене у висини од 12 400 %, прометовано је са 26 673 акције по цијени од 10,00 КМ по акцији. Комисија је на основу извода из БСТ-а добијеног од Бањалучке берзе установила да је у предметном промету, као и промету са 3 727 акција наведеног емитента по цијени од 8,00 КМ, дана 23.08.2007. године учествовала „Нуро Алпе-Адриа-Банк“ а.д. Бања Лука – кастоди, која се на изводу појављује као власник рачуна, односно продавац наведених акција. Због напријед наведеног Комисија је Рјешењем број: 06-061-417/08 од 06.02.2008. године покренула ванредни надзор над пословањем Пододјела за кастоди послове Одјела инвестиционог банкарства „Нуро Алпе-Адриа-Банк“ а.д. Бања Лука, који се односи на примјену закона и других прописа о промету хартија од вриједности приликом трговања акцијама емитента „Творница аутомобила“ а.д. Пале, на Бањалучкој берзи. Ванредном контролом су обухваћени и

берзански посредници који су учествовали у „спорним“ трансакцијама акцијама емитента „Творница аутомобила“ а.д. Пале, између осталих и „Нуро Алпе- Адриа- Банк“ а.д. Бања Лука - Одјељење за пословање хартијама од вриједности која је од стране налогодавца „Нуро Алпе-Адриа-Банк“ а.г. Klagenfurt GKB дана 18.06.2007. године, примила налог за куповину 30 400 хартија од вриједности (локалне ознаке: UTAS-R-A) број: 0706180104 по цијени од 0,08 КМ који је реализован на Бањалучкој берзи дана 18.06.2007. године, налоге за продају хартија од вриједности (локалне ознаке: UTAS-R-A) број: 0706270147 по цијени од 10,00 КМ који је дјелимично реализован дана 27.06.2007. године продајом 26 673 акција, а остатак од 3 727 акција је реализован дана 23.08.2007. године по цијени од 8,00 КМ на основу налога за продају хартија од вриједности број: 0706280118;

С обзиром на напријед наведено, у циљу потпуне идентификације лица која су учествовала у „спорним“ трансакцијама, Комисија је од „Нуро Алпе-Адриа-Банк“ а.д. Бања Лука – кастоди, за потребе поступка контроле, тражила идентификацију стварног власника/продавца акција емитента „Творница аутомобила“ а.д. Пале, за чији рачун је радила „Нуро Алпе-Адриа-Банк“ а.г. Klagenfurt GKB. С обзиром да су подаци добијени од „Нуро Алпе-Адриа-Банк“ а.д. Бања Лука – кастоди били неподпуни, овлашћена лица Комисије су у склопу континуираног надзора од надзираног берзанског посредника дана 02.06.2008. године, узела изјаву од одговорног лица у берзанском посреднику Марковић Валентине, која је под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, навела да јој лично није познато ко је крајњи продавац/купац акција емитента „Творница аутомобила“ а.д. Пале на Бањалучкој берзи у периоду од 18.06. до 23.08.2007. године те да је налогодавац за куповину и продају наведених акција на Бањалучкој берзи био Нуро Алпе Адриа Банк а.г. „GKB“.

Комисија је у сарадњи са Министарством безбједности, Државном агенцијом за истраге и заштите добила допис надзираног берзанског посредника који је дана 28.02.2008. године, упућен наведеној агенцији, којим надзирани берзански посредник обавјештава Државну агенцију за истраге и заштите да је у вези сумњиве трансакције са акцијама емитента „Творница аутомобила“ а.д. Пале да је предметно трговање извршила Zveza Bank regGenmbH Klagenfurt за рачун свог кијента а преко кастоди банке „Нуро Алпе-Адриа-Банк“ а.г. Klagenfurt GKB уз напомену да су наведене информације повјерљиве и представљају пословну тајну. Наведени допис је потписан од стране Јефтић Зорана у Марковић Валентине.

У својој изјави датој пред овлашћеним лицима Комисије дана 29.09.2008. године Валентина Марковић је изјавила је да је тачно да није знала, у тренутку давања претходне изјаве, ко је крајњи купац акција. На питање зашто није овлашћеним лицима Комисије доставила податак да је трговање извршила Zveza Bank regGenmbH Klagenfurt за рачун свог кијента, истакла је да није постојала намјера да се Комисији ускрате било какви подаци. Из наведеног неспорно произилази да је приликом давања изјаве Валентина Марковић ускратила податак који јој је у том тренутку био познат, а који је од значаја за надзор у конкретном случају, имајући у виду да су овлашћени учесници на тржишту дужни Комисији дати све податке које су битни за обављање надзорних и других јавних овлашћења, поступајући на описани начин надзирано лице је прекршило одредбе члана 104. став 2. Закона

Тачка 2. диспозитива овог Рјешења темељи се на одредби члана 90. став 1. Закона, којим је прописано да рјешењем о одузимању дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности Комисија одређује рок у којем берзански посредник не

може затражити поновно издавање дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности, а који не може бити дужи од године дана.

Тачке 3. и 4. диспозитива овог Рјешења темеље се на одредби члана 90. став 3. Закона којим је прописано да од дана коначности рјешења о одузимању дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности, берзански посредник не смије закључити, односно започети обављати ни један нови посао везан за обављање послова за коју је предметна дозвола издата и члана 260. тачка ђ) Закона, којим је прописано да је Комисија надлежна да предузима и надгледа мјере којима осигурава ефикасно функционисање тржишта хартија од вриједности и заштиту интереса инвеститора.

Тачка 5. диспозитива овог Рјешења темељи се на одредби члана 90. став 5. Закона, којим је прописано да даном доношења рјешења о одузимању дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности, Комисија даје налог банци код које се воде рачуни да изврши блокаду тих рачуна.

Тачка 6. диспозитива овог Рјешења темељи се на одредби члана 90. став 4. Закона, којим је прописано да ће, о одузимању дозволе Комисија обавијестити берзу, Централни регистар хартија од вриједности и регистарски суд, достављањем рјешења.

Упутство о правном средству:

Ово Рјешење је коначно, у складу са одредбама члана 257. став 1. и 2. Закона о тржишту хартија од вриједности, којим је прописано да у рјешавању у управним стварима Комисија примјењује одредбе Закона о општем управном поступку, а управни акти Комисије су коначни.

Против овог Рјешења није дозвољена жалба, али се може поднијети тужба за покретање управног спора Окружном суду Бања Лука, у року од 30 дана од дана пријема Рјешења.

Предсједник
Комисије за хартије од вриједности

Миодраг Јандрић

Достављено:

1. Берзанском посреднику Нуро Алре Adria Bank а.д. Бања Лука – одјељење за пословање са хартијама од вриједности Нуро Broker,
2. Бањалучкој берзи,
3. Централном регистру хартија од вриједности,
4. Основном суду Бања Лука,
5. Банкама код којих берзански посредник има отворене рачуне,
6. У спис,
7. а/а.